

Số: 76 /BC-HĐND

Cà Mau, ngày 28 tháng 6 năm 2019

BÁO CÁO

Thẩm tra của Ban Dân tộc HĐND tỉnh trình kỳ họp thứ Chín HĐND tỉnh khóa IX, nhiệm kỳ 2016 - 2021

Thực hiện Luật Tổ chức chính quyền địa phương, Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và HĐND năm 2015, được sự phân công của Thường trực HĐND tỉnh và qua hoạt động khảo sát, giám sát, tiếp xúc cử tri, tiếp công dân, Ban Dân tộc HĐND tỉnh báo cáo kết quả thẩm tra trình kỳ họp thứ Chín HĐND tỉnh như sau:

I. THẨM TRA BÁO CÁO TÌNH HÌNH THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT CỦA HĐND TỈNH VỀ NHIỆM VỤ PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI 6 THÁNG ĐẦU NĂM VÀ PHƯƠNG HƯỚNG, NHIỆM VỤ 6 THÁNG CUỐI NĂM 2019 TRÊN LĨNH VỰC DÂN TỘC

Trong những tháng đầu năm, thực hiện Nghị quyết của HĐND tỉnh về nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội năm 2019, bên cạnh những thuận lợi, cơ hội, tỉnh ta phải đối mặt với nhiều vấn đề thách thức đặt ra trên lĩnh vực kinh tế - xã hội, ảnh hưởng bởi biến đổi khí hậu, thời tiết diễn biến phức tạp, sạt lở đất ven sông, ven biển, giá cả thị trường biến động, nhất là sụt giảm giá tôm nguyên liệu nối tiếp ngay từ đầu năm, dịch bệnh trên heo nuôi. Tình hình ô nhiễm môi trường còn diễn ra, hệ thống kết cấu hạ tầng giao thông chưa hoàn chỉnh, ảnh hưởng không nhỏ đến sản xuất, đời sống, thu nhập một bộ phận nhân dân, nhất là ở vùng sâu, vùng ven biển, vùng đồng bào dân tộc thiểu số (DTTS), có hộ còn rất khó khăn, nhưng với quyết tâm của lãnh đạo tỉnh, cũng như cả hệ thống chính trị, sự đoàn kết thống nhất, chung sức, chung lòng của các tầng lớp nhân dân đã vượt qua nhiều khó khăn, thách thức, phấn đấu quyết liệt bằng nhiều giải pháp thiết thực, góp phần đạt kết quả khá toàn diện trên nhiều lĩnh vực; công tác an sinh, phúc lợi xã hội được quan tâm; quốc phòng - an ninh, trật tự an toàn xã hội được củng cố và giữ vững; đặc biệt vùng DTTS nhiều nơi có thay đổi, đời sống vật chất, tinh thần của đồng bào DTTS từng bước được cải thiện. Cộng đồng các dân tộc trên địa bàn tỉnh có tinh thần đoàn kết, tương thân tương ái, hỗ trợ trong sản xuất, giúp đỡ để cùng nhau vươn lên trong cuộc sống...

Ban Dân tộc HĐND tỉnh cơ bản thống nhất với báo cáo đánh giá tình hình, kết quả thực hiện nhiệm vụ 6 tháng đầu năm của UBND tỉnh trình kỳ họp. Tuy nhiên qua xem xét những tồn tại, hạn chế trong báo cáo và qua hoạt động giám sát, khảo sát, theo dõi tình hình quản lý, điều hành của các địa phương trong tỉnh về lĩnh vực dân tộc, Ban Dân tộc HĐND tỉnh xin nêu rõ thêm một số vấn đề để HĐND tỉnh và lãnh đạo các ngành, các cấp quan tâm có giải pháp chỉ đạo tích cực hơn, cụ thể như sau:

1. Về công tác dân tộc

Sáu tháng đầu năm 2019, các chủ trương, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về công tác dân tộc được lãnh đạo tinh chỉ đạo và các ngành chức năng, các địa phương quán triệt, tổ chức triển khai kịp thời, đầy đủ từng chính sách đến từng địa bàn dân cư nói chung và vùng đồng bào DTTS. Thường xuyên vận động đồng bào chấp hành tốt các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; tích cực lao động sản xuất, tham gia các phong trào, các cuộc vận động do địa phương phát động; tăng cường các biện pháp phòng, chống dịch bệnh trên người, gia súc, gia cầm.

Công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật được các cấp quan tâm thực hiện thường xuyên đối với đồng bào DTTS; việc cấp thẻ bảo hiểm y tế cho hộ nghèo, hộ đồng bào nghèo được triển khai thực hiện kịp thời theo kế hoạch. Tình hình an ninh, trật tự an toàn xã hội cơ bản ổn định, nhất là vùng DTTS được giữ vững, không xảy ra vụ việc phức tạp, nghiêm trọng; khối đại đoàn kết toàn dân tộc được tăng cường, thắt chặt, tạo sự phấn khởi, tin tưởng đối với Đảng và Nhà nước. Việc gìn giữ, bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của đồng bào các dân tộc ngày càng được lãnh đạo các cấp, các ngành, địa phương quan tâm, tạo điều kiện phát huy, chăm lo, nhất là trong các dịp Lễ, Tết của đồng bào các DTTS như Tết Nguyên Tiêu, Tết Cholchnămthmây...

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, qua hoạt động giám sát, khảo sát của Ban cho thấy việc thực hiện công tác dân tộc ở một số nơi vẫn còn hạn chế, một số địa phương việc quan tâm chưa thật sự đầy đủ, chưa sâu sát. Đời sống của bộ phận đồng bào ở vùng đặc biệt khó khăn, ở khu định canh định cư vẫn còn nhiều khó khăn; vùng có đông đồng bào DTTS vẫn còn tỷ lệ hộ nghèo và cận nghèo cao; đa phần các hộ gia đình nghèo nghề nghiệp, việc làm không ổn định, đông con, trình độ dân trí thấp; thiếu vốn, thiếu tư liệu sản xuất; dư nợ vốn vay ở ngân hàng là khá cao, nợ quá hạn còn khá nhiều. Việc thoát nghèo đối với các hộ nghèo trong vùng DTTS thiếu tính bền vững, luôn có nguy cơ tái nghèo.

Các hộ đồng bào ở các dự án tái định cư tập trung còn gặp nhiều khó khăn, cá biệt có nhiều hộ bỏ nhà đi nơi khác để sinh sống. Công tác vận động trẻ em đến trường, thực hiện kế hoạch hóa gia đình, thực hành tiết kiệm, tích lũy cho bà con đồng bào chưa sâu và thường xuyên; việc phát huy vai trò của người có uy tín trong đồng bào DTTS một số nơi chưa được quan tâm đúng mức, hiệu quả chưa cao; công tác quản lý đối tượng, nắm tình hình đời sống, sản xuất của đồng bào DTTS có nơi, có lúc chưa sâu sát, chặt chẽ...

2. Về tình hình thực hiện chính sách dân tộc

Sáu tháng đầu năm 2019, các chính sách dân tộc tiếp tục được triển khai thực hiện, các ngành chức năng quan tâm kiểm tra, giám sát chặt chẽ; các địa phương chủ động tổ chức thực hiện đạt nhiều kết quả tích cực như: triển khai kịp thời các nguồn vốn hỗ trợ cho vùng đồng bào, vùng đặc biệt khó khăn; đầu tư xây dựng, duy tu sửa chữa kết cấu hạ tầng giao thông đi lại thuận tiện trong cả 2 mùa; công trình văn hóa sinh hoạt cộng đồng tiếp tục phát huy hiệu quả, đồng bào có nơi sinh hoạt tập trung trong các dịp lễ, tết, từng bước làm thay đổi diện mạo một số nơi vùng đồng bào.

Nhiều chính sách hỗ trợ đời sống, khôi phục, phát triển sản xuất, đào tạo nghề, giải quyết việc làm, nước sinh hoạt, trợ giúp pháp lý, giáo dục đào tạo, an

sinh xã hội, giảm nghèo... được thực hiện đồng bộ, đúng đối tượng đã góp phần giảm bớt khó khăn cho đồng bào, nhất là hộ thuộc diện nghèo, cận nghèo, qua đó thúc đẩy phát triển kinh tế, văn hóa – xã hội, giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội của địa phương. Một số chính sách dân tộc trên địa bàn tỉnh được triển khai thực hiện đạt kết quả tích cực như sau:

Đối với thực hiện Chương trình 135¹: tỉnh đã phân bổ kịp thời nguồn vốn thực hiện Dự án cho các đơn vị thụ hưởng với tổng kinh phí là 32,376 tỷ đồng (trong đó, đầu tư cơ sở hạ tầng, duy tu bảo dưỡng công trình cho 08 xã khu vực III và 57 ấp thuộc 29 xã khu vực II là 31,62 tỷ đồng; tập huấn nâng cao năng lực cộng đồng và cán bộ cơ sở một số xã đặc biệt khó khăn là 753 triệu đồng). Hiện nay các địa phương đang khẩn trương triển khai các quy trình, lập hồ sơ, thủ tục và tổ chức thực hiện theo quy định.

Đối với thực hiện Quyết định 1163/QĐ-TTg²: Trong 6 tháng đầu năm, ngành chức năng phối hợp với các đơn vị tổ chức tập huấn về công tác phổ biến, giáo dục pháp luật và tuyên truyền, vận động đồng bào vùng DTTS được 03 điểm tại các huyện Đầm Dơi, U Minh, Trần Văn Thời, có 520 đại biểu tham dự, với tổng kinh phí thực hiện là 180 triệu đồng.

Đối với thực hiện Quyết định số 12/2018/QĐ-TTg³: Việc thực hiện chính sách đối với người có uy tín trong đồng bào DTTS trên địa bàn tỉnh được các ngành, địa phương quan tâm, thực hiện nghiêm túc; xây dựng kế hoạch tổ chức họp mặt và tập huấn, triển khai một số nội dung liên quan đến chức năng, nhiệm vụ của người uy tín; hỗ trợ vật chất, động viên tinh thần trong dịp Tết, ốm đau, gia đình người uy tín gặp thiên tai thực hiện theo đúng định mức; tổ chức các đoàn của người có uy tín đi tham quan, trao đổi kinh nghiệm hoạt động của người có uy tín ở các địa phương ngoài tỉnh...

Tuy nhiên, việc thực hiện chính sách đối với đồng bào DTTS trên địa bàn tỉnh vẫn còn một số mặt hạn chế, cần quan tâm, như: từng lúc, từng nơi công tác phối hợp giữa các ngành, các cấp trong việc lồng ghép thực hiện một số chương trình, dự án trên địa bàn chưa chặt chẽ, hiệu quả các chính sách chưa được phát huy tối đa, thiếu đồng bộ. Việc triển khai, thực hiện các chương trình, chính sách hỗ trợ đối với vùng DTTS còn gặp nhiều khó khăn trong việc huy động và bố trí nguồn lực để thực hiện, hiện nay chủ yếu được đảm bảo từ nguồn vốn ngân sách Nhà nước. Bên cạnh đó, nguồn vốn ngân sách Trung ương bố trí thực hiện còn thấp so với nhu cầu của địa phương; kinh phí bổ sung còn chậm và ít so với kế hoạch dẫn đến chính sách thực hiện thiếu đồng bộ. Một số chính sách hỗ trợ cho đồng bào trên địa bàn tỉnh đến nay vẫn chưa thực hiện⁴.

Công tác triển khai thực hiện các nguồn vốn đã được phân bổ của một số chương trình còn chậm, kết quả giải ngân còn thấp; hoạt động kiểm tra, giám sát

¹ Quyết định số 1722/QĐ-TTg, ngày 02/9/2016 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương mục tiêu quốc gia giảm nghèo bền vững giai đoạn 2016 – 2020.

² Quyết định số 1163/QĐ-TTg, ngày 08/8/2017 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt đề án “Đẩy mạnh công tác phổ biến, giáo dục pháp luật và tuyên truyền, vận động đồng bào vùng dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2017 - 2021.

³ Quyết định số 12/2018/QĐ-TTg, ngày 06/3/2018 của Thủ tướng Chính phủ về tiêu chí lựa chọn, công nhận người có uy tín và chính sách đối với người có uy tín trong đồng bào DTTS.

⁴ Chính sách hỗ trợ cho phụ nữ thuộc hộ nghèo là người dân tộc thiểu số khi sinh con đúng chính sách dân số; chính sách bảo vệ, phát triển rừng gắn với chính sách giảm nghèo nhanh, bền vững và hỗ trợ đồng bào DTTS giai đoạn 2015 - 2020.

chưa thường xuyên, chậm kiến nghị đề cấp có thẩm quyền xem xét, xử lý kịp thời những khó khăn, vướng mắc, nhất là trong thực hiện các chính sách hỗ trợ về đất ở, đất sản xuất, đào tạo nghề, giải quyết việc làm; nhiều nơi định cư của bà con đời sống còn rất nhiều khó khăn, cuộc sống chưa ổn định...

II. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

Ban Dân tộc HĐND tỉnh cơ bản nhất trí với các nhiệm vụ, giải pháp như đã nêu trong báo cáo của UBND tỉnh. Đồng thời, để thực hiện có hiệu quả các chỉ tiêu, nhiệm vụ đã đề ra trên lĩnh vực dân tộc trong những tháng cuối năm 2019, Ban Dân tộc HĐND tỉnh kiến nghị UBND tỉnh trong quá trình chỉ đạo, điều hành cần quan tâm một số vấn đề sau:

1. Chỉ đạo các đơn vị, địa phương đẩy nhanh thực hiện quy trình, tiến độ thi công, đảm bảo khối lượng giải ngân nguồn vốn các công trình cơ sở hạ tầng ở các xã, ấp đặc biệt khó khăn, vùng đồng bào DTTS để sớm hoàn thành đưa vào khai thác sử dụng. Quan tâm công tác duy tu, bảo dưỡng các công trình đã đưa vào khai thác, nhằm phát huy hiệu quả sử dụng lâu dài của công trình.

2. Bố trí kịp thời các nguồn vốn đối ứng, đẩy mạnh xã hội hoá, huy động các nguồn lực xã hội để đầu tư, triển khai, thực hiện đồng bộ, có hiệu quả các chương trình, dự án, chính sách đối với đồng bào DTTS, vùng có đông đồng bào DTTS đã được triển khai trên địa bàn tỉnh, nhất là các khu tái định canh, định cư.

3. Chỉ đạo các địa phương quan tâm, chú trọng công tác quản lý nhà nước về công tác dân tộc trên địa bàn; đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật, nhất là ở vùng nông thôn, vùng sâu, vùng có đông đồng bào DTTS; có giải pháp thiết thực trong sản xuất, tạo điều kiện giải quyết việc làm để hộ đồng bào nghèo, cận nghèo có điều kiện vươn lên trong cuộc sống.

4. Chỉ đạo các ngành chức năng, địa phương thường xuyên kiểm tra, đôn đốc thực hiện có hiệu quả các chính sách an sinh xã hội, chính sách dân tộc trên địa bàn; kịp thời phát hiện, chấn chỉnh những sai sót, chỉ đạo xử lý tránh để xảy ra thất thoát, tiêu cực. Quan tâm thực hiện các ý kiến, kiến nghị sau giám sát, khảo sát của Ban Dân tộc HĐND tỉnh.

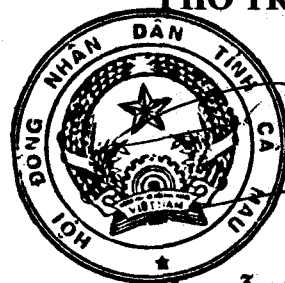
5. Chỉ đạo ngành chức năng sớm xây dựng kế hoạch triển khai thực hiện Đề án bồi dưỡng kiến thức dân tộc đối với cán bộ, công chức, viên chức trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2018 – 2025 theo Quyết định số 771/QĐ-TTg ngày 26/6/2018 của Thủ tướng Chính phủ.

Trên đây là Báo cáo thẩm tra của Ban Dân tộc HĐND tỉnh, trình kỳ họp thứ Chín HĐND tỉnh khóa IX xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- TT. HĐND tỉnh;
- UBND tỉnh;
- Ủy ban MTTQVN tỉnh;
- Đại biểu HĐND tỉnh khóa IX;
- Khách mời Kỳ họp thứ Chín;
- LĐVP. HĐND tỉnh;
- Phòng Tổng hợp;
- BBT Trang TTĐT;
- Lưu: VT, MĐ.

TM. BAN DÂN TỘC
KT. TRƯỞNG BAN
PHÓ TRƯỞNG BAN

Nguyễn Minh Dương